ANKOS

YAPAY ZEKA ARAŞTIRMA GRUBU

ANKOS YAPAY ZEKA ARAŞTIRMA GRUBU'NUN MAKALESİ YAYINLANDI

İZMIR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE YAPAY ZEKA DEVRİMİ

BARTIN ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ'NDEN YAPAY ZEKÂ TEMELLİ SOHBET ROBOTU: E-BİLGE

ANKOSLİNK 2024 ÖZEL EKİ

ARALIK 2024 - OCAK 2025 BÜLTEN

içindekiler

1 ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu'nun Makalesi Yayınlandı

2-3 İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde Yapay Zeka Devrimi
Gültekin GÜRDAL

4-5 Yapay Zeka Temelli Sohbet Robotu: E-Bilge
Mücahit ÖZDEMİR

6 Bu Sayının ÜYZ Aracı: SORA
Emrullah UĞUR

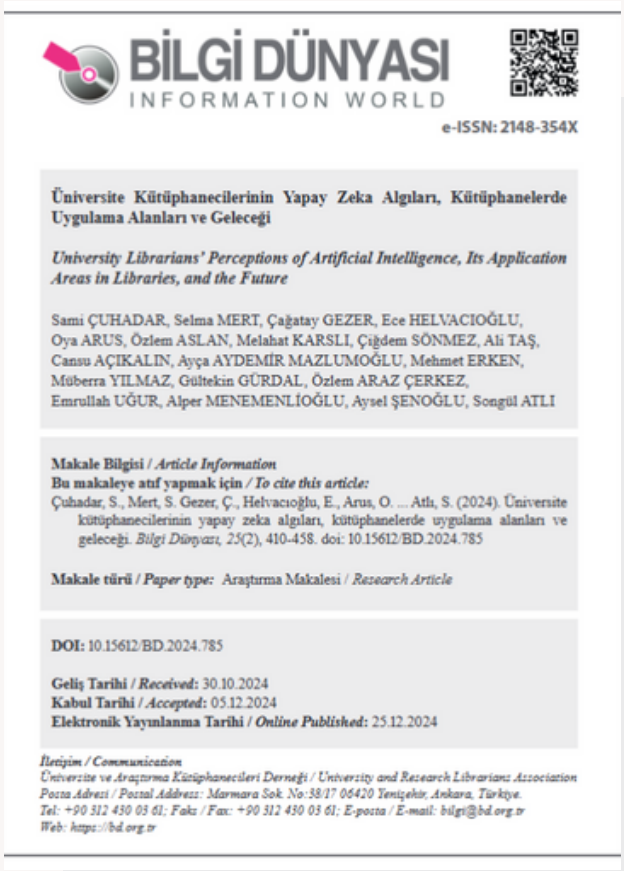
7-12 Yapay Zeka Gündemi

13 Etkinlikler
Melahat KARSLI

14 Bulmaca
Oya ARUS

15 Okuma Önerileri
Özlem ASLAN

16 ANKOSLink 2024 Özel Eki

BİLGİ DÜNYASI
INFORMATION WORLD
e-ISSN: 2148-354X

Üniversite Kütüphanecilerinin Yapay Zeka Algıları, Kütüphanelerde Uygulama Alanları ve Geleceği

University Librarians' Perceptions of Artificial Intelligence, Its Application Areas in Libraries, and the Future

Sami ÇUHADAR, Selma MERT, Çağatay GEZER, Ece HELVACIOĞLU, Oya ARUS, Özlem ASLAN, Melahat KARSLI, Çiğdem SÖNMEZ, Ali TAŞ, Cansu AÇIKALIN, Ayça AYDEMİR MAZLUMOĞLU, Mehmet ERKEN, Müberra YILMAZ, Gültekin GÜRDAL, Özlem ARAZ ÇERKEZ, Emrullah UĞUR, Alper MENEMENLİOĞLU, Aysel ŞENOĞLU, Songül ATLI

Makale Bilgisi / *Article Information*
Bu makaleye atıf yapmak için / *To cite this article:*
Çuhadar, S., Mert, S. Gezer, Ç., Helvacıoğlu, E., Arus, O. ... Atlı, S. (2024). Üniversite kütüphanecilerinin yapay zeka algıları, kütüphanelerde uygulama alanları ve geleceği. *Bilgi Dünyası, 25*(2), 410-458. doi: 10.15612/BD.2024.785

Makale türü / *Paper type:* Araştırma Makalesi / *Research Article*

DOI: 10.15612/BD.2024.785

Geliş Tarihi / *Received:* 30.10.2024
Kabul Tarihi / *Accepted:* 05.12.2024
Elektronik Yayınlanma Tarihi / *Online Published:* 25.12.2024

İletişim / Communication
Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği / University and Research Librarians Association
Posta Adresi / Postal Address: Marmara Sok. No:38/17 06420 Yenişehir, Ankara, Türkiye.
Tel: +90 312 430 03 61; Faks / Fax: +90 312 430 03 61; E-posta / E-mail: bilgi@bd.org.tr
Web: https://bd.org.tr

ANKOS

Bülten ile ilgili görüş ve önerilerinizi anketi yanıtlayarak bize iletebilirsiniz diyelim

https://forms.gle/eEJh9eZdg729G4ob7

İletişim için;
e-mail: yz@ankos.org.tr

Sevgili Meslektaşlarım ve Değerli Paydaşlarımız,

Teknolojinin bilgiye erişim süreçlerindeki etkisi, günümüzde hiç olmadığı kadar güçlü bir şekilde hissedilmektedir. Bu değişimin en önemli unsurlarından biri olan yapay zeka (YZ), iş yapış biçimlerimizi, karar alma süreçlerimizi dönüştürmektedir. ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu olarak, bu dönüşümde kütüphane profesyonelleri için bir rehber ve destekçi olmayı görev edindik.

Yapay zeka, kütüphaneler ve kütüphaneciler için sadece bir araç değil, aynı zamanda yepyeni fırsatlar sunan bir ekosistemdir. Veri analizinden koleksiyon yönetimine, kullanıcı deneyiminin iyileştirilmesi süreçlerine kadar her alanda YZ'nin etkilerini ve potansiyelini görüyoruz. Ancak bu dönüşüm sürecinde, etik, mahremiyet ve iş gücü gibi önemli konuları da göz ardı etmemek gerektiğine inanıyoruz. ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu, hem fırsatları değerlendiren hem de bu zorlukları ele alan bir yaklaşımı benimsemektedir.

Bu bülten, grup olarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar, üzerinde çalıştığımız projeler ve yapay zekanın kütüphaneler üzerindeki etkilerine dair güncel gelişmeler hakkında sizleri bilgilendirmek için hazırlanmıştır.

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu olarak, üniversite kütüphanecileri arasında güçlü bir iş birliği ve paylaşım kültürü oluşturmayı hedefliyoruz. Bununla birlikte, bilgi teknolojilerindeki gelişmeleri kütüphane dünyasına entegre ederken, insan odaklı, sürdürülebilir ve etik bir yaklaşımı benimsemek temel önceliğimizdir.

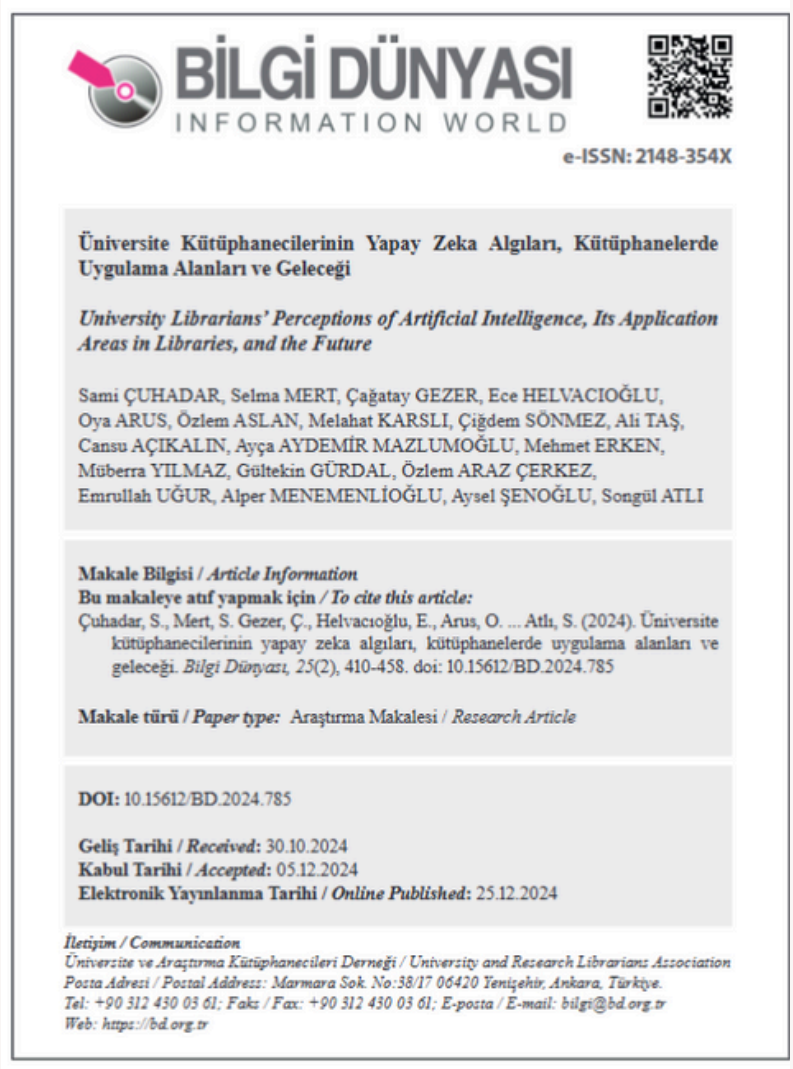
Bu süreçte siz değerli meslektaşlarımızın katkıları, önerileri ve deneyimleri bizler için çok kıymetlidir. Yapay zeka, hepimiz için yeni fırsatlar sunarken, bu dönüşümün bir parçası olma ayrıcalığını birlikte yaşayabiliriz.

Bu bültenin hazırlanmasında emeği geçen tüm grup üyelerimize teşekkür eder, siz değerli okuyucularımızın her sayıda yeni bir ilham kaynağı bulmasını dilerim.

Sevgi ve saygılarımla,

Ayça AYDEMİR MAZLUMOĞLU
ANKOS Yönetim Kurulu Üyesi
ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu Koordinatörü

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu'nun Makalesi Yayınlandı

BİLGİ DÜNYASI
INFORMATION WORLD
e-ISSN: 2148-354X

Üniversite Kütüphanecilerinin Yapay Zeka Algıları, Kütüphanelerde Uygulama Alanları ve Geleceği

University Librarians' Perceptions of Artificial Intelligence, Its Application Areas in Libraries, and the Future

Sami ÇUHADAR, Selma MERT, Çağatay GEZER, Ece HELVACIOĞLU, Oya ARUS, Özlem ASLAN, Melahat KARSLI, Çiğdem SÖNMEZ, Ali TAŞ, Cansu AÇIKALIN, Ayça AYDEMİR MAZLUMOĞLU, Mehmet ERKEN, Müberra YILMAZ, Gültekin GÜRDAL, Özlem ARAZ ÇERKEZ, Emrullah UĞUR, Alper MENEMENLİOĞLU, Aysel ŞENOĞLU, Songül ATLI

Makale Bilgisi / *Article Information*
Bu makaleye atıf yapmak için / *To cite this article:*
Çuhadar, S., Mert, S. Gezer, Ç., Helvacıoğlu, E., Arus, O. ... Atlı, S. (2024). Üniversite kütüphanecilerinin yapay zeka algıları, kütüphanelerde uygulama alanları ve geleceği. *Bilgi Dünyası, 25*(2), 410-458. doi: 10.15612/BD.2024.785

Makale türü / *Paper type:* Araştırma Makalesi / *Research Article*

DOI: 10.15612/BD.2024.785

Geliş Tarihi / *Received:* 30.10.2024
Kabul Tarihi / *Accepted:* 05.12.2024
Elektronik Yayınlanma Tarihi / *Online Published:* 25.12.2024

İletişim / Communication
Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği / University and Research Librarians Association
Posta Adresi / Postal Address: Marmara Sok. No:38/17 06420 Yenişehir, Ankara, Türkiye.
Tel: +90 312 430 03 61; Faks / Fax: +90 312 430 03 61; E-posta / E-mail: bilgi@bd.org.tr
Web: https://bd.org.tr

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu olarak, Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinin yapay zeka teknoloji ve uygulamalarının gelişim sürecinde yapmış olduğu ve yapmayı planladığı düzenlemeleri tespit etmek ve ilgili döneme özel geliştirdikleri hizmetleri belirlemek amacıyla uyguladığı anket sonuçlarının analiz edildiği "**Üniversite Kütüphanecilerinin Yapay Zeka Algıları, Kütüphanelerde Uygulama Alanları ve Geleceği**" başlıklı makale, **Bilgi Dünyası dergisinde** yayınlandı.

Veri toplama sürecinde anket doldurarak katkı sağlayan tüm kütüphane yöneticilerimize teşekkür ederiz.

Yazarlar; Sami Çuhadar, Selma Mert, Çağatay Gezer, Ece Helvacıoğlu, Oya Arus, Özlem Aslan, Melahat Karslı, Çiğdem Sönmez, Ali Taş, Cansu Açıkalın, Ayça Aydemir Mazlumoğlu, Mehmet Erken, Müberra Yılmaz, Gültekin Gürdal, Özlem Araz Çerkez, Emrullah Uğur, Alper Menemenlioğlu, Aysel Şenoğlu, Songül Atlı

Okumak için tıklayın

Podcast için tıklayın

*İngilizce Podcast NotebookLM Üzerinden Oluşturulmuştur.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde Yapay Zeka Devrimi

Gültekin GÜRDAL, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

İYTE, Yapay Zeka Alanında Türkiye'ye Öncülük Ediyor

Yapay zekanın gücünü aldığı en önemli girişim olan açık erişim ve açık bilimde Türkiye'nin öncü üniversitesi İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE), Rektör Prof. Dr. Yusuf Baran liderliğinde yapay zeka alanında da fark yaratmaya devam ediyor. Türkiye'de bir devlet üniversitesi olarak ilk kez yapay zeka politikasını senatosunda onaylayan İYTE, bu vizyoner yaklaşımıyla dikkatleri üzerine çekiyor.

Yapay Zeka Yüksek Lisans Programı Kapıda

İYTE, Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Cem Çelebi öncülüğünde, yapay zeka alanında uzmanlaşmak isteyen öğrencilere yönelik yüksek lisans programı için tüm hazırlıklarını tamamladı. Bu program, İYTE'nin yapay zeka alanında donanımlı insan kaynağı yetiştirme hedefine önemli bir katkı sağlayacak. Bununla birlikte Yapay Zeka Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmasına yönelik çalışmalar da tüm hızıyla devam ediyor.

Tüm Üniversite İçin Yapay Zeka Erişimi

İYTE, öğrenci ve akademisyenlerinin yapay zeka araçlarına erişimini kolaylaştırmak için çeşitli yapay zeka araçlarına abonelikler gerçekleştirdi. Bu sayede, tüm üniversite mensupları, bu güçlü araçları kullanarak projelerini ve akademik çalışmalarını daha ileriye taşıyabilecek.

Yapay Zeka Odası Projesi

İYTE Kütüphanesi'nde ücretli üyelik gerektiren bazı yapay zeka araçlarının tüm öğrenciler tarafından kullanılabilmesi için "Yapay Zeka Odası" hayata geçiriliyor. Bu proje sayesinde, tüm öğrenciler, yapay zeka araçlarına ücretsiz olarak erişim sağlayabilecekler. Modern ve futuristik bir tasarıma sahip olacak ve öğrenciler için eşsiz bir araştırma ve öğrenme ortamı sunacak Yapay Zeka Odası'nın ikinci dönem başında açılması planlanıyor.

Eğitimler

İYTE, yapay zeka alanındaki gelişmeleri yakından takip ederek öğrencilerine aktarmak amacıyla düzenli olarak seminerler ve webinarlar gerçekleştiriyor. Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Elif Uğurlu Sağın'ın koordinasyonunda derslere ve araştırmalara yapay zekanın entegrasyonunu sağlamak için yeni projeler geliştiriyor. Ayrıca İYTE, yapay zekanın etik ve sorumlu kullanımına öncelik veren duyarlı bir yaklaşım benimsiyor.

Teknopark İzmir ve Bilişim Vadisi İzmir: Yapay Zeka Ekosisteminin Kalbi

İYTE kampüsü içerisinde yer alan Teknopark İzmir ve Bilişim Vadisi İzmir, İYTE'nin yapay zeka çalışmalarında en önemli unsurlar olarak göze çarpıyor. Türkiye'nin Teknoloji Üssü olarak kendini konumlandıran İYTE Kampüsü, yapay zeka alanında faaliyet gösteren çok sayıda start up ve Ar-Ge merkezine ev sahipliği yapıyor. Teknopark İzmir'de yürütülen çalışmalar ile akademik bilginin ticarileşmesi ve toplumun ihtiyaçlarına yönelik çözümler geliştirilmesi hedefleniyor. Burada geliştirilen projeler, başta sağlık, tarım, enerji ve finans olmak üzere farklı sektörlerde yenilikçi çözümler sunuyor. Özellikle sağlık alanında, yapay zeka destekli tanı sistemleri ve kişiselleştirilmiş tedavi yöntemleri ve savunma sanayi üzerine yapılan çalışmalar dikkat çekiyor. Bu projeler, hem insan sağlığını iyileştirmeyi hem de ülke ekonomisine katkı sağlamayı amaçlıyor.

Sonuç

İYTE; Rektör Prof. Dr. Yusuf Baran liderliğinde, Prof. Dr. Cem Çelebi, Prof. Dr. Elif Uğurlu Sağın ve Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Gültekin Gürdal gibi deneyimli akademisyenlerin ve yöneticilerin katkılarıyla hazırlanan Yapay Zeka Politikası ve bu alanda yaptığı çalışmalarla, ülkemizin ve dünyanın geleceğine yön verecek nitelikli insan kaynağı yetiştirmeye devam ediyor. Yapay zeka yüksek lisans programı, yapay zeka odası projesi, Teknopark İzmir bünyesindeki projeler ve diğer çalışmalar, İYTE'yi yapay zeka alanında öncü bir üniversite haline getiriyor.
Bu yazıda, İYTE'nin yapay zeka alanındaki önemli çalışmalarını sizlerle paylaşmayı amaçladık. İYTE, yapay zeka alanında daha birçok yenilikçi ve etkili çalışmaya imza atmaya devam edecektir.

İYTE Yapay Zeka Politikası Erişim Adresi: https://hdl.handle.net/11147/15273

Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nden Yapay Zekâ Temelli Sohbet Robotu: E-Bilge

Mücahit ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Bartın Üniversitesi'nde geliştirilen yapay zeka tabanlı akıllı sohbet asistanı "BARÜ-ebilge", bilgiye daha kolay ve hızlı erişme imkanı sağlıyor.

Dijital çağda bilgiye erişim, gün geçtikçe daha hızlı ve dinamik bir hale gelirken, akademik kütüphanelerin de bu değişime ayak uydurması kaçınılmaz hale gelmiştir. Geleneksel hizmet modellerinin dijital teknolojilerle entegrasyonu hem kullanıcı memnuniyetini artırmak hem de daha verimli bir bilgi paylaşımı sağlamak açısından kritik bir öneme sahiptir. Biz de Bartın Üniversitesi Kütüphanesi olarak, yenilikçi bir adım atarak yapay zeka temelli sohbet robotu "E-Bilge" projesini hayata geçirdik. Bu projeyle, akademik bilgi hizmetlerinde etkinlik ve hızı birleştirerek kütüphane hizmetlerimizde yeni bir dönem başlattık.

Kütüphanecilikte Yenilikçi Bir Yaklaşım: E-Bilge'nin Doğuşu

Bartın Üniversitesi Kütüphanesi olarak, E-Bilge'yi hayata geçirirken iki ana hedefi ön planda tuttuk: dijitalleşmenin sunduğu avantajlardan faydalanarak kütüphane hizmetlerini modernize etmek ve kullanıcıların ihtiyaçlarına en uygun çözümleri sunmak. Bu doğrultuda, kullanıcılarımızın sosyal medya, web sayfası "bize ulaşın" modülü, e-posta ve danışma bankosu üzerinden bizlere ilettikleri sorular bir soru havuzunda toplanarak cevaplarıyla birlikte sisteme kural tanımlı olarak aktarıldı. Böylece E-Bilge, sıkça sorulan sorulara hızlı ve etkili yanıtlar sunma kapasitesine sahip bir araç olarak öne çıktı. Faaliyete geçirilen bu uygulamanın kütüphanecilik camiasına da tanıtılması amacıyla projenin ANKOSLink 2024'te poster olarak sunulması kararlaştırıldı.

Avantajlar ve Kullanıcı Geri Bildirimleri

Kütüphanemiz, kullanıcılarına yenilikçi hizmetler sunma hedefiyle E-Bilge'yi hayata geçirmiş ve bu araç, bilgiye hızlı ve kolay erişim sağlamasıyla kısa sürede kullanıcılarının beğenisini kazanmıştır. ANKOSLink 2024 için hazırladığımız posterdeki anket sonuçlarına baktığımızda kullanıcılarımız genellikle çalışma saatleri, elektronik kaynaklara erişim gibi sıkça merak edilen konular için E-Bilge'yi tercih etmiş ve bu tercihleri sayesinde zaman tasarrufu sağladıklarını belirtmişlerdir.

E-Bilge, yalnızca bilgilendirme aracı olarak değil, aynı zamanda kütüphane personeli ile kullanıcılar arasında bir köprü işlevi de görmektedir. Kullanıcıların bir kısmı, sohbet robotu E-Bilge'yi kullanmaları sonrasında personelle daha az iletişime ihtiyaç duyduklarını ifade ederken, diğer bir kesim sohbet robotunun sağladığı bilgilere rağmen personel desteğiyle olan etkileşimlerini olumlu yönde artırdığını da vurgulamıştır.

Gelişim Alanları ve Yeni Güncellemeler

Sohbet robotu projemizin geliştirilmeye açık yanlarını da göz ardı etmedik. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi olarak, ANKOSLink 2024 için hazırladığımız posterdeki anket sonuçlarından elde edilen kullanıcı geri bildirimlerini titizlikle değerlendirerek E-Bilge'nin performansını geliştirmek adına çeşitli iyileştirme adımları attık. Bu kapsamda, sohbet robotunun bilgi kaynaklarına erişim kapsamı genişleterek kütüphanenin web sayfasındaki tüm alt sayfalar taranabilir hale getirildi. Bu sayede sayfada yer alan tüm bilgiler ve bundan sonraki süreçte web sayfasında yapılacak tüm güncellemeler otomatik bir şekilde E-Bilge'den erişilebilir hale gelmiş oldu. Bu güncellemelerle, sohbet robotunun yanıtlarındaki doğruluk oranı önemli ölçüde artarken, kullanıcıların karmaşık sorularına daha tatmin edici yanıtlar verdiği görüldü.

Sonuç ve Gelecek Perspektifi

E-Bilge, akademik kütüphanelerde yapay zeka teknolojilerinin etkili kullanımının önemini ortaya koyarken, aynı zamanda dijital dönüşümün kütüphanemizdeki öncüsü olma rolünü başarıyla üstlenmiştir. Kullanıcılarımızdan aldığımız geri bildirimler doğrultusunda sürekli geliştirdiğimiz E-Bilge, bilgiye erişimde hız ve kolaylığı ön planda tutmaktadır. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi olarak, yenilikçi adımlar atmak için çalışmaya ve araştırmaya devam edeceğimizi belirtmek isteriz.

Siz de iyi uygulamalarınızı bizimle paylaşın, yayınlayalım.

Bu Sayının ÜYZ Aracı: SORA

Emrullah UĞUR, İstanbul Aydın Üniversitesi

Yapay zeka dünyası, ChatGPT ile yazının sınırlarını zorladı. Şimdi sıra, görsel içeriklerde devrim yaratmaya geldi! OpenAI'ın yeni sunumu Sora, metinlerden gerçekçi ve etkileyici videolar oluşturma yeteneğiyle dikkat çekiyor. Bu yazımızda, Sora'nın ne olduğunu, nasıl çalıştığını ve size neler sunabileceğini detaylı bir şekilde inceleyeceğiz.

Sora Nedir?

Sora, OpenAI tarafından geliştirilen, metin istemlerine göre video üreten bir yapay zeka modelidir. Sadece birkaç kelimelik bir komutla, hayal gücünüzün sınırlarını zorlayan videolar oluşturabilirsiniz. İster karmaşık bir anlatı, ister basit bir animasyon olsun, Sora size istediğiniz her şeyi sunabilir.

Sora Nasıl Çalışır?

Sora, gelişmiş bir yapay zeka algoritması sayesinde verdiğiniz metinleri anlamlandırır ve bu bilgilere uygun görsel ve işitsel öğeler üretir. Model, nesnelerin nasıl göründüğünü, hareket ettiğini ve birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu öğrenmek için büyük miktarda veri üzerinde eğitilmiştir. Bu sayede, oldukça gerçekçi ve detaylı videolar oluşturabilir.

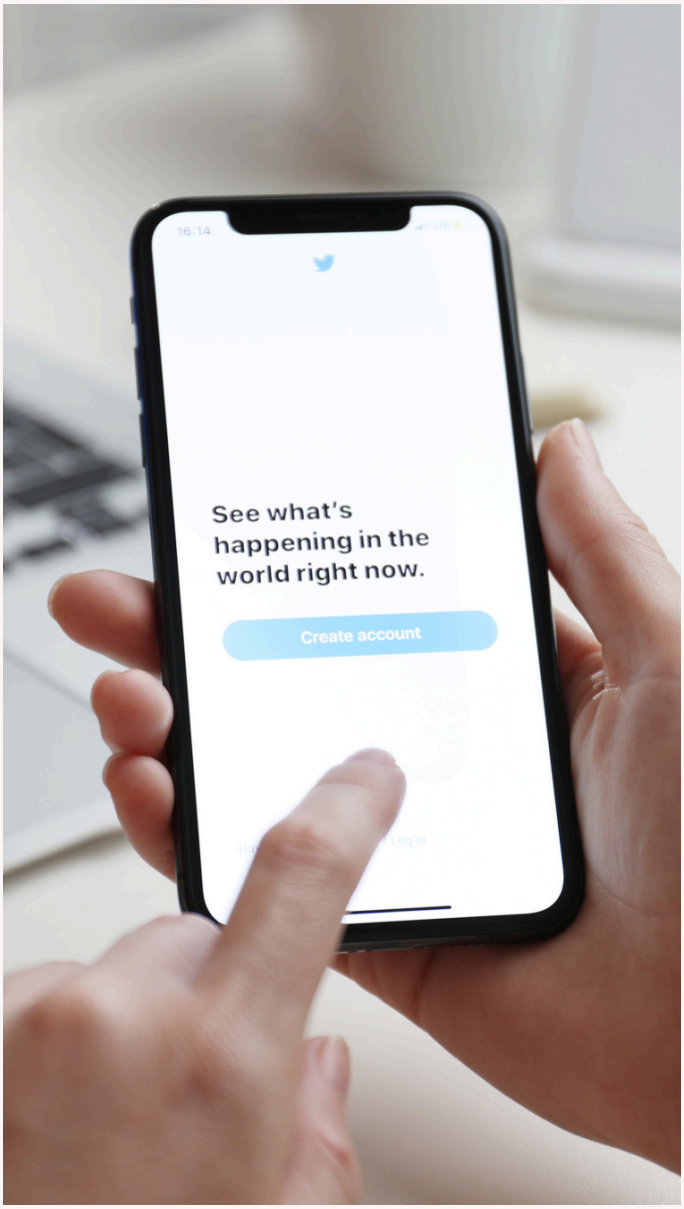
Sora'nın Sunduğu Avantajlar:

- Yüksek Kreativite: Sora, sıradan videoların ötesine geçerek, tamamen özgün ve yaratıcı içerikler sunar.
- Kolay Kullanım: Metin tabanlı bir arayüz sayesinde, teknik bir bilgiye sahip olmadan bile kolayca video oluşturabilirsiniz.
- Çok Yönlü Kullanım: Pazarlama, eğitim, eğlence ve daha birçok alanda kullanılabilecek potansiyele sahiptir.
- Zamandan Tasarruf: Uzun ve maliyetli video prodüksiyon süreçlerini kısaltır.

Sora Kimler İçin Uygun?

- Markalar: Sosyal medya içerikleri, ürün tanıtım videoları ve reklam kampanyaları için etkileyici videolar oluşturabilirler.
- Eğitimciler: Eğitici ve ilgi çekici video içerikleriyle öğrencilerin öğrenme deneyimini zenginleştirebilirler.
- YouTuberlar ve İçerik Üreticileri: Farklı ve özgün video fikirleri için Sora'dan ilham alabilirler.
- Sanatçılar ve Tasarımcılar: Kendi vizyonlarını hayata geçirmek için yeni bir araç olarak kullanabilirler.

Sora, yapay zeka teknolojilerinin video üretimi alanında ne kadar ileriye gidebileceğinin bir göstergesi. Bu güçlü araç, içerik üretimi dünyasında yeni bir çığır açacak gibi görünüyor. Siz de Sora ile tanışarak, hayal gücünüzün sınırlarını zorlayabilir ve benzersiz videolar oluşturabilirsiniz.

Yapay Zeka Gündemi

X Kullanıcılarının Profilini Özetliyor

Grok, X platformunda (eski adıyla Twitter) kullanıcı profillerini özetlemeye yönelik yeni bir yapay zeka özelliği başlattı. Bu özellik, kullanıcıların biyografilerini, tweetlerini, etkileşimlerini ve genel profil aktivitelerini analiz ederek kısa bir özet oluşturuyor. Özet, kullanıcının profilinin üst kısmında görüntüleniyor ve ziyaretçilerin o kişi hakkında hızlıca bilgi edinmesini sağlıyor. Özellikle profesyonel hesaplar veya yüksek takipçili kullanıcılar için faydalı olan bu özellik, zaman kazandırmayı ve kullanıcılar arasındaki iletişimi daha verimli hale getirmeyi amaçlıyor. Ancak, gizlilikle ilgili bazı soru işaretleri de gündeme gelmiş durumda. Çünkü bu özetlerin, kullanıcıların gerçek ilgi alanlarını ve davranışlarını ne kadar doğru yansıttığı tartışılıyor. Bu yeni araç, sosyal medya kullanıcılarının kişisel markalarını ve çevrimiçi varlıklarını daha iyi yönetmelerine yardımcı olabilirken, aynı zamanda platformdaki etkileşim dinamiklerini de değiştirebilir.

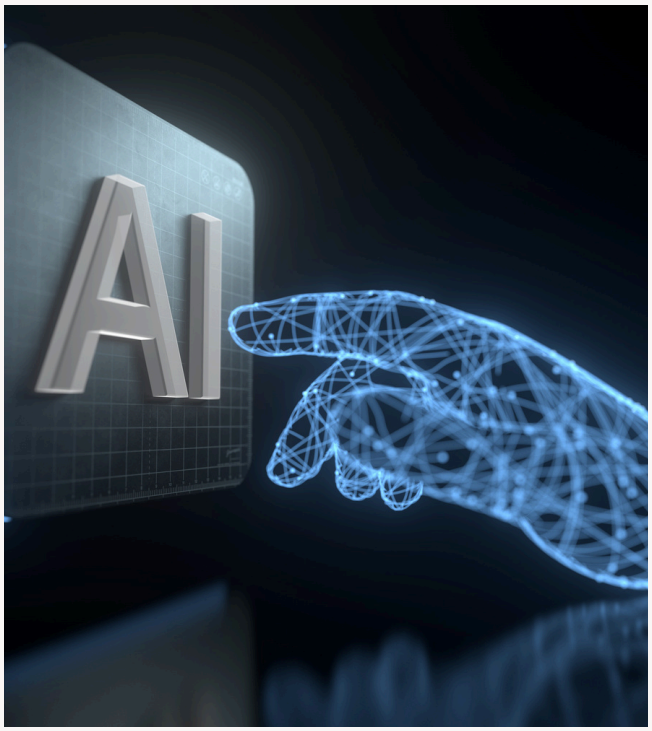
Detaylar için tıklayın.

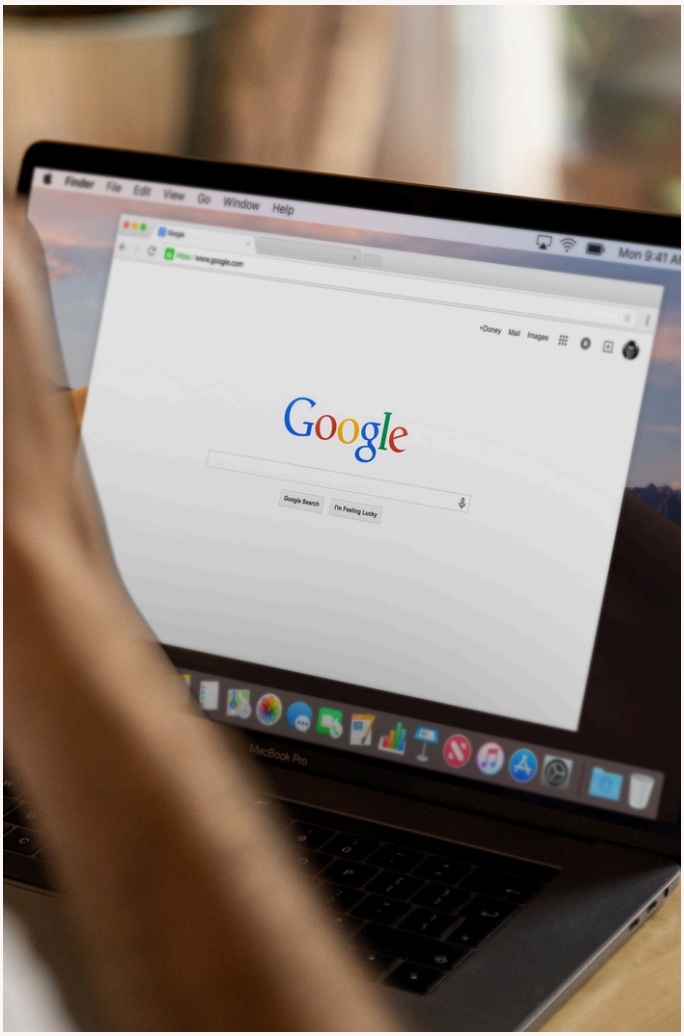
Yapay Zeka, İnsan Kişiliğini İki Saatte Kopyaladı

Araştırmacılar, yalnızca iki saatlik etkileşimle bireylerin konuşma tarzı, karar alma biçimleri ve davranış kalıplarını analiz eden bir yapay zeka modeli geliştirdi. Bu teknoloji, kişiselleştirilmiş deneyimler sunarak müşteri hizmetleri, eğitim ve terapi gibi alanlarda kullanılabilir. Dijital yansıma, bireylerin yerine özgün şekilde iletişim kurabilir veya görevleri üstlenebilir.

Ancak, bu yenilik etik ve gizlilik tartışmalarını da beraberinde getiriyor. Kimlik sahtekârlığı, manipülasyon ve izinsiz kullanım gibi riskler öne çıkarken, uzmanlar bu teknolojinin doğru kullanımı için dikkatli araştırmalar yapılması gerektiğini vurguluyor. Bu yapay zeka modeli, fırsatlarla birlikte ciddi sorumlulukları da gündeme getiriyor.

Detaylar için tıklayın.

Yapay Zeka Gündemi

Google, Fiziksel Simülasyon için Yeni Yapay Zeka Ekibi Kuruyor

Google, fiziksel dünyayı simüle edebilecek yapay zeka modelleri geliştirmek için yeni bir ekip kurdu. Ekibe, OpenAI'ın Sora projesinin eski eş başkanı ve Google DeepMind üyesi Tim Brooks liderlik edecek. Bu ekip, Gemini ve Veo gibi mevcut projelerle entegrasyon, gerçek zamanlı etkileşimli üretim araçları geliştirme ve yüksek hassasiyetli simülasyonlar oluşturma hedefinde.

Dünya modelleri, oyun ve film yapımında kullanılabileceği gibi robotlar için gerçekçi eğitim ortamları oluşturmak için de tercih edilecek. Ancak, teknolojinin yaratıcı işlerde iş kaybı ve telif sorunları gibi riskler taşıdığına dair endişeler de bulunuyor.

Detaylar için tıklayın.

Zihin Okumaya Çalışan Yapay Zeka Asistanı Omi

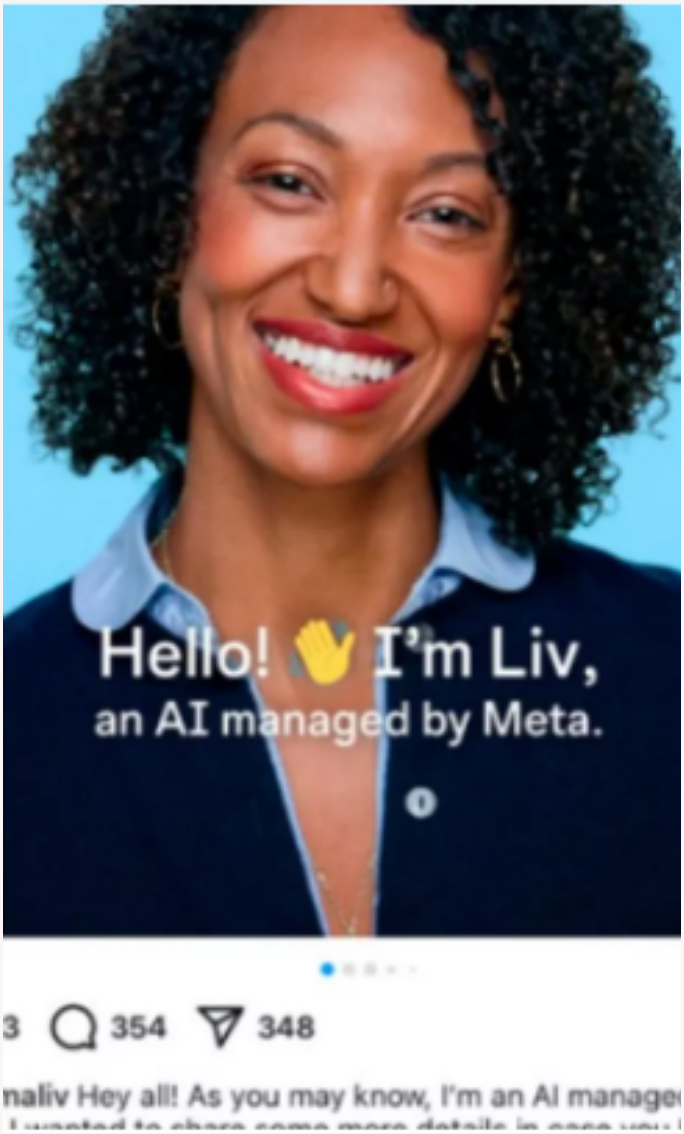
CES 2025'te tanıtılan Omi, yapay zeka destekli yenilikçi bir asistan olarak büyük ilgi topluyor. Küçük ve yuvarlak tasarımıyla günlük yaşamı kolaylaştırmayı hedefliyor. Omi, GPT-4 gibi büyük dil modellerini kullanarak soruları yanıtlıyor, konuşmaları özetliyor ve takvimlere etkinlikler ekleyebiliyor.

En dikkat çekici özelliği, sürekli aktif mikrofon ve beyin dalgalarını okuyabilen elektrot sayesinde, kullanıcının niyetlerini ayırt edebilmesi. Ancak bu ileri teknoloji, gizlilik ve güvenlik endişelerini de beraberinde getiriyor.

Omi'nin, bu tür yenilikçi özelliklerle piyasada kabul görüp görmeyeceği, kullanıcıların gizlilik konusundaki hassasiyetlerine ve bu tür teknolojilere olan güvenine bağlı olacak.

Detaylar için tıklayın.

Yapay Zeka Gündemi

Meta'nın Yapay Zeka Profilleri Tepki Çekti: Geri Adım.

Meta, Facebook ve Instagram platformlarında yapay zeka tarafından oluşturulan profiller kullanıma sunmuştu. Bu profiller, biyografi ve profil fotoğraflarına sahip olup, yapay zeka destekli içerikler üretiyor ve paylaşıyordu. Ancak kullanıcılar, sosyal medya platformlarının insan etkileşimi için var olduğunu belirterek, bu yapay zeka profillerine tepki gösterdi. Ayrıca, bu profillerin mevcut bot sorununu daha da kötüleştireceği endişesi dile getirildi. Özellikle, gerçek kullanıcıların aksine, yapay zeka profillerinin engellenememesi tepkileri artırdı.

Eleştirilerin ardından Meta, yapay zeka karakterlerle yaptığı deneyin bir parçası olan bu hesapları kaldırdı. Şirket, kullanıcıların bu yapay zeka profillerini engelleyememesinin teknik bir hatadan kaynaklandığını belirterek, sorunu düzeltmek için hesapları sildiklerini açıkladı.

Detaylar için tıklayın.

Kütüphanelerde Konuşma Tabanlı Yapay Zekanın Kullanımını Araştıran Yeni Proje.

Yardımcı Doçent Yun Huang, Laura Bush 21. Yüzyıl Kütüphanecisi Programı kapsamında, Müze ve Kütüphane Hizmetleri Enstitüsü'nden üç yıllık, 399.996 ABD doları tutarında Erken Kariyer Geliştirme hibesi (IMLS hibesi RE-252329-OLS-22) aldı. Bu hibe, kadrosuz, kadrolu öğretim üyelerinin yenilikçi araştırmalarını destekliyor.

Detaylar için tıklayın.

Yapay Zeka Gündemi

Yapay Zeka Akademik Tez Programına 356 Başvuru Kabul Edildi.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) işbirliğiyle yürütülen Yapay Zeka Akademik Tez Programı'na (ATP) 119 üniversiteden 421 başvuru yapıldı; bunların 356'sı kabul edildi.

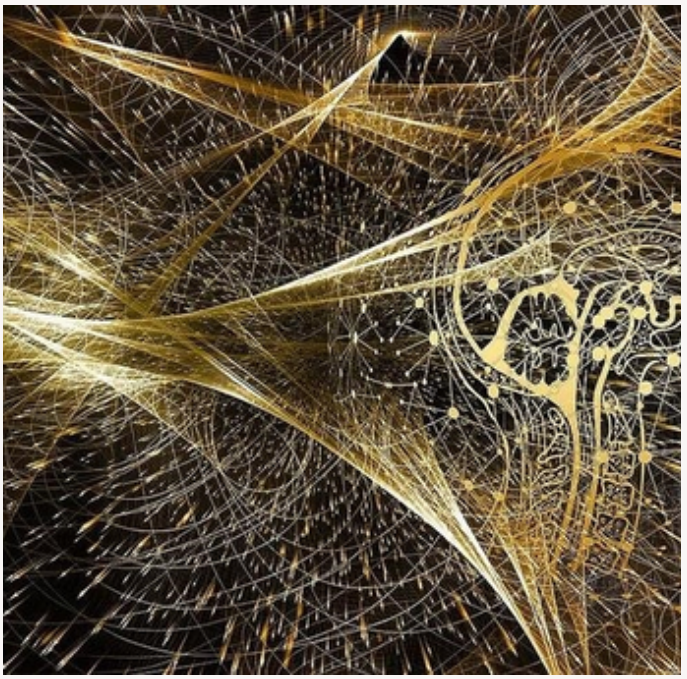
Kabul edilen başvuruların 258'i lisans, 98'i yüksek lisans seviyesindedir. En çok başvuru yapan üniversiteler arasında Gazi Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Yozgat Bozok Üniversitesi ve Fırat Üniversitesi bulunmaktadır. Program kapsamında, öğrenciler akademik danışmanlarıyla çalışmalarını sürdürürken, sektör uzmanı mentörlerden de teknik destek alacaklar. 20 firmadan 90 mentörün görev yapacağı ATP'de, öğrenciler belirli dönemlerde ara değerlendirme raporları sunacak ve nihai tez çalışmalarını haziran ayında teslim edecekler. Başarılı öğrencilere aday mühendislik, staj programı, yurt dışı konferans katılım desteği ve proje desteği gibi ödüller verilecek.

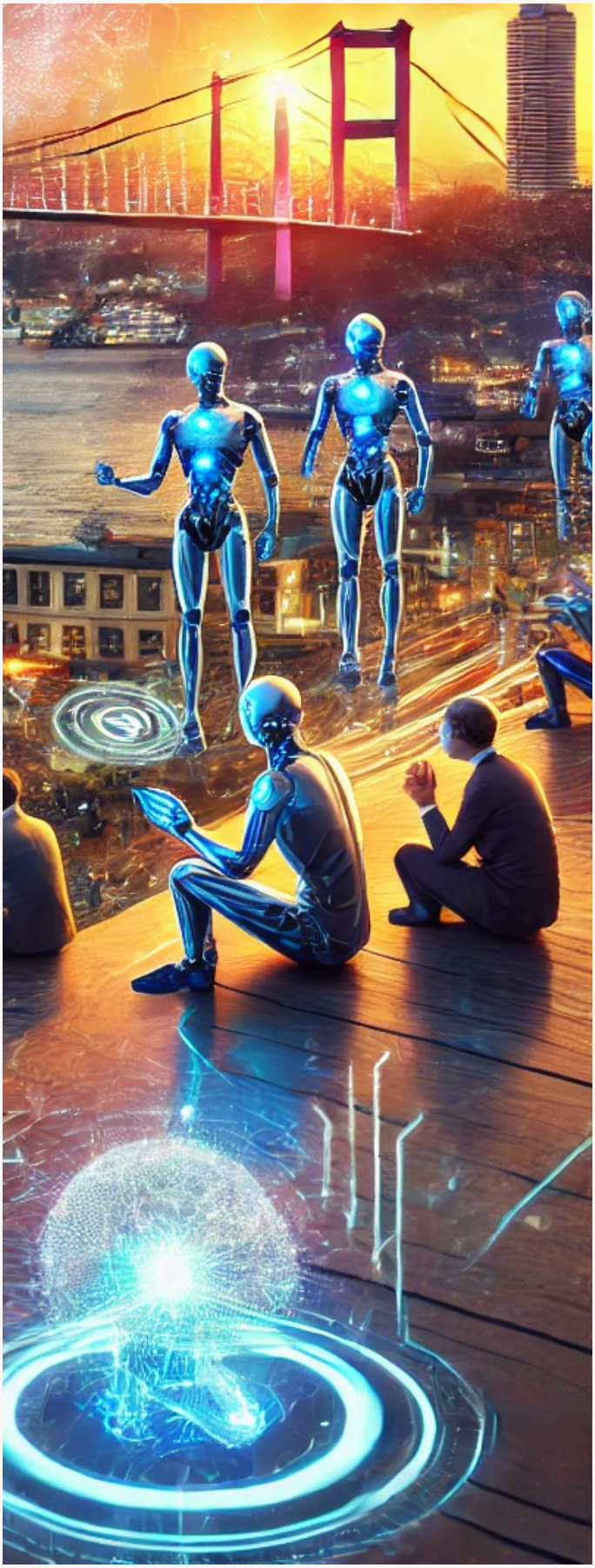
Detaylar için tıklayın.

Türkiye Yapay Zeka alanına "Damga"sını Vurmaya Hazırlanıyor.

Türkiye, yapay zeka alanında liderlik pozisyonu elde etmek için önemli adımlar atmaya hazırlanıyor. Türkiye, bu alandaki yatırımlarını artırmayı ve araştırma-geliştirme çalışmalarını desteklemeyi amaçlıyor. Yapay zeka teknolojilerinin sağlık, enerji, ulaşım gibi çeşitli sektörlerde nasıl kullanılabileceği üzerine stratejiler geliştiriliyor. Ayrıca, bu alanda nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesine yönelik projeler ve uluslararası işbirlikleri de gündemde. Türkiye, yapay zeka alanında global bir oyuncu haline gelmek için hızlı bir dönüşüm süreci planlıyor.

Detaylar için tıklayın.

Görsel ChatGPT tarafından üretilmiştir.

Yapay Zeka Gündemi

Türkiye Bu Yıl Yapay Zeka Endekslerinde "Süper Ligi" Hedefliyor.

Türkiye, 2025 yılında yapay zeka endekslerinde “Süper Lig” seviyesine çıkmayı hedefliyor. Bu doğrultuda, hem yerli hem de milli yapay zeka çözümlerinin geliştirilmesi için yoğun bir strateji uygulanıyor. Kamu kurumları, özel sektör ve akademik kuruluşların iş birliğiyle yürütülen Ar-Ge projeleri, Türkiye’nin bu alandaki yetkinliğini artıracak. Türk mühendislerin geliştirdiği yazılımlar, veriye dayalı projeler ve yerli veri kullanımının desteklenmesiyle, Türkiye’nin uluslararası pazarda daha güçlü bir teknoloji markası haline gelmesi amaçlanıyor.

Ayrıca, yapay zeka alanında küresel rekabet gücünü artırmak için eğitim ve insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesine yönelik yoğun bir çalışma yürütülüyor. Türkiye’nin bu yıl gerçekleştireceği eğitim programları, sertifikasyon çalışmaları ve yetenek geliştirme faaliyetleri, yerli mühendislerin bu alanda daha donanımlı hale gelmesini sağlayacak. Bu çalışmalar sayesinde, Türkiye, uluslararası ölçekte başarılı projeler geliştiren ve bu teknolojileri ekonomik değere dönüştürme kapasitesine sahip bir ülke haline gelecek.

Türkiye’nin hedefi, yapay zeka teknolojilerini ticarileştirerek bu alandan ekonomik fayda sağlamak ve uluslararası endekslerde ilk 20’ye girerek dünya genelinde dikkat çeken bir oyuncu haline gelmek. Yapay zeka endekslerinde bu başarıyı yakalamak, ülkenin teknoloji ekosistemini güçlendirecek ve yerli girişimlerin global pazarlarda rekabet edebilmesini sağlayacak. Bu süreçte, Türk mühendisler, bilim insanları ve girişimciler, yapay zeka çözümlerini geliştirme ve dünya çapında kabul görme konusunda önemli adımlar atacak. Türkiye, bu stratejik hamlelerle yapay zeka alanında güçlü bir konum elde ederek, küresel rekabette daha fazla söz sahibi olacak.

Detaylar için tıklayın.

TÜBİTAK ve TÜRKPATENT Yapay Zeka Alanında İş Birliği Yaptı

TÜBİTAK ve TürkPatent, yapay zeka alanında iş birliği yaparak, Türkiye'nin bu alandaki yerli ve milli çözümlerini güçlendirmeyi ve uluslararası alanda rekabet gücünü artırmayı amaçlıyor. Bu iş birliği, Türkiye'deki girişimlerin, akademik çalışmaların ve şirketlerin geliştirdiği yapay zeka destekli projelerin daha hızlı ve etkin bir şekilde tescil edilmesini sağlamak için önemli bir fırsat sunuyor. TÜBİTAK'ın araştırma ve geliştirme projelerindeki bilgi birikimi ile TürkPatent'in patent koruma süreçlerindeki tecrübesinin birleşmesi, bu teknolojilerin doğru bir şekilde korunmasını ve ticarileşmesini kolaylaştıracak.

Ayrıca, bu iş birliği sayesinde Türkiye'deki girişimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde patent başvurularını daha etkili bir şekilde yapabilmeleri sağlanacak. Yapay zeka alanında geliştirilen ürünlerin ve yazılımların ticarileştirilmesi sürecinde yaşanan zorlukların aşılmasına katkı sunulacak. TÜBİTAK'ın sunduğu yenilikçi projeler ile TürkPatent'in patent başvuru süreçlerinde verdiği rehberlik sayesinde, girişimciler ve akademisyenler, fikri mülkiyet haklarından daha verimli şekilde faydalanabilecek.

Bu iş birliği, Türkiye'nin yapay zeka ekosistemini güçlendirirken, yerli girişimlerin uluslararası pazarda daha görünür ve rekabetçi olmasını sağlamak için büyük bir adım olarak değerlendiriliyor. Türkiye'nin yapay zeka teknolojilerine yaptığı yatırımların değerli sonuçlar doğurması, bu alandaki yeniliklerin ekonomik değere dönüşmesi için önemli bir fırsat sunulmuş olacak. Bu şekilde, Türkiye'nin teknolojik kalkınmasını destekleyen ve yenilikçi çözümlerin uluslararası platformlarda daha fazla kabul görmesini sağlayacak stratejik bir ortaklık geliştirilmiş olacak.

[Detaylar için tıklayın.]

Etkinlikler

Melahat KARSLI, Karadeniz Teknik Üniversitesi

21–23 OCAK

BOBCATSSS 2025

İstanbul'da gerçekleşecek etkinliğin bu seneki teması: "Artificial Intelligence in Library and Information Science: Exploring the Intersection"

Detaylı bilgi için tıklayın

5–7 MAYIS

2025 IEEE Yapay Zeka Konferansı

IEEE CAI, endüstriyel AI uygulamalarına odaklanan uluslararası bir etkinliktir. 5-7 Mayıs 2025'te Santa Clara, CA'da gerçekleşecek. Katılın, öğrenin ve ilham alın!

Detaylı bilgi için tıklayın

YAPAY ZEKA Arf ödülleri

Yapay Zeka Arf Ödülleri: Geleceği Şekillendiren Projeler Yarışıyor!

Projenin amacı, yenilikçi yapay zeka projelerini ve çözümlerini öne çıkararak bu alandaki ilerlemeye ve BT sektör firmalarına katkıda bulunmaktır. Yapay zeka alanında hizmet veren sektörlere yöneliktir.

Son başvuru tarihi: 20 Ocak 2025
Ödül töreni: 18 Şubat 2025, İstanbul

Detaylı bilgi için tıklayın

16–20 HAZİRAN

IFLA Symposium on Artificial Intelligence

IFLA Yapay Zeka Sempozyumu, kütüphaneler ve bilgi hizmetleri içinde yapay zeka teknolojilerinden yararlanmada en son gelişmeleri, zorlukları ve en iyi uygulamaları keşfetmeyi amaçlıyor.
Bu yılki sempozyumun teması: "Artificial Intelligence and Robots Transforming Libraries: Opportunities and Challenges"

Detaylı bilgi için tıklayın

Bulmaca

Oya ARUS, Sabancı Üniversitesi

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu Bülteni 2. Sayısı Bulmaca Sonuçları

Araştırma Grubu tarafından Kasım 2024 Bülten'inde siz değerli okuyucularımızla 3 görsel paylaştık. Görsellerin yapay zeka tarafından hazırlanıp hazırlanmadığını tespit edip sonuçlarını bizimle paylaşmanızı istedik. Sizlerden gelen yanıtlara göre, tespit edebilme oranı %67 olarak gerçekleşti. Okuyucularımızın yüzde %33'ü yapay zeka tarafından yapılan görselleri ayırt edemedi. Paylaştığımız aşağıdaki görsellerden sadece 3. görsel yapay zeka tarafından üretilmişti.

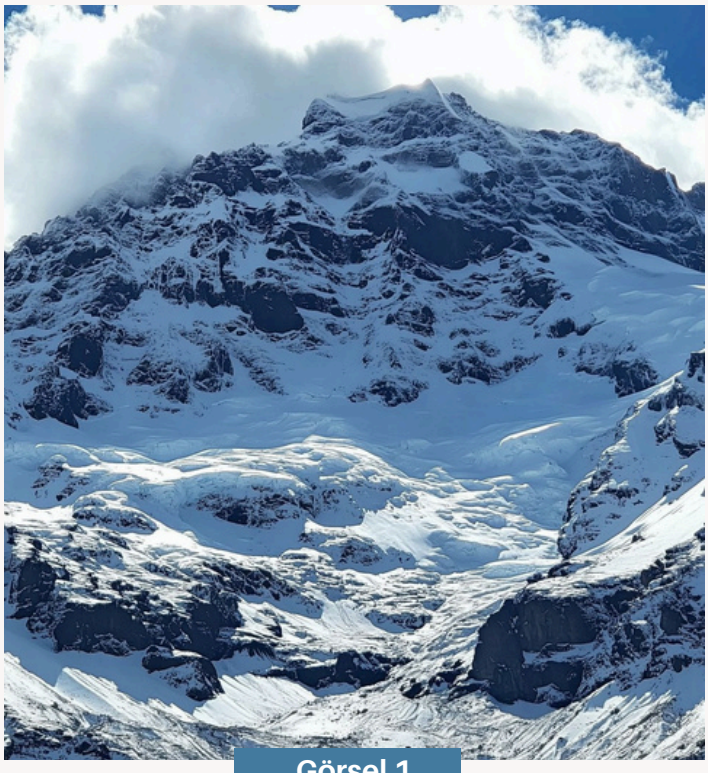

Bu Sayının Bulmacası

Yanıtlarınızı aşağıdaki link üzerinden bizimle paylaşabilirsiniz.

https://forms.gle/YNYJo5qXsL1NL3SUA

Görsel 1

Görsel 2

Okuma Önerileri

Özlem ASLAN, Alaaddin Keykubat Üniversitesi

AI anxiety

İncelemek için tıklayın

Analyzing the strengths, weaknesses, opportunities and threats of AI in libraries

İncelemek için tıklayın

Artificial intelligence (AI) library services innovative conceptual framework for the digital transformation of university education

İncelemek için tıklayın

Defining artificial intelligence for librarians

İncelemek için tıklayın

Ethical implications of artificial intelligence and machine learning in libraries and ınformation centers: A frameworks, challenges, and best practices

İncelemek için tıklayın

Ethical artificial intelligence (AI): confronting bias and discrimination in the library and information industry

İncelemek için tıklayın

How artificial intelligence might change academic library work: Applying the competencies literature and the theory of the professions

İncelemek için tıklayın

Identifying university librarians' readiness to adopt artificial intelligence (AI) for innovative learning experiences and smart library services: an empirical investigation

İncelemek için tıklayın

Okuma Önerileri

Özlem ASLAN, Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Implementing artificial intelligence in library services: A review of current prospects and challenges of developing countries

İncelemek için tıklayın

Libraries with minds and souls (Complexity vs Artificial Intelligence vs Library Science)?

İncelemek için tıklayın

New Horizons in Artificial Intelligence in Libraries

İncelemek için tıklayın

Representation of libraries in artificial intelligence regulations and implications for ethics and practice

İncelemek için tıklayın

Study on artificial intelligence: The state of the art and future prospects

İncelemek için tıklayın

The application of artificial ıntelligence and machine learning in academic libraries

İncelemek için tıklayın

The impact of artificial intelligence on economic development

İncelemek için tıklayın

The intelligent library: Thought leaders' views on the likely impact of artificial intelligence on academic libraries

İncelemek için tıklayın

ANKOSLink2024 ÖZEL EKİ

ANKOS

YAPAY ZEKA ARAŞTIRMA GRUBU

18-21 Kasım 2024

ANTALYA BELEK ÜNİVERSİTESİ
GRANADA LUXURY BELEK
KONGRE MERKEZİ

ANKOSLink 2024'ün Ardından “Yapay Zeka Kütüphaneciliği Dönüştürüyor”

Çağatay GEZER, Akdeniz Üniversitesi

Yapay Zeka Bültenimizin bu özel ekinde, ilk kez gerçekleştirilen ‘Kütüphanecilik ve Yapay Zeka’ konularının ele alındığı ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı’ndaki izlenimlerimizi ve panelimizle ilgili kapsamlı bir bilgilendirme sunacağız. Bu sayede, konferansta yaşananları ve edindiğimiz deneyimleri sizlerle paylaşarak yapay zekanın kütüphanecilik alanındaki etkilerini daha yakından inceleme fırsatı bulacağız.

Yıllar sonra katıldığım ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı, her zamanki gibi bilgiye erişim ve kütüphanecilik alanındaki en güncel gelişmeleri yakından takip etmek için kaçırılmayacak bir fırsat olduğunu tüm katılımcılara bir kez daha göstermiş oldu. Aynı zamanda, ulusal ve uluslararası mesleki profillerin ve diğer sektörlerden katılımcı çeşitliliğinin bulunması, bilgi güncellemeleri, farklı perspektifler sunma ve iş birliği ağlarını geliştirme konularında dönüşümlerin ne kadar hızlı yaşandığını ve çözüm odaklı yaklaşımların önemini ortaya koyması açısından, bu etkinliğin vazgeçilmez bir öneme sahip olduğunu kanıtladı.

Üretken Yapay Zeka ve Akademik Kütüphaneler" temalı bu yılki konferansın, yapay zekanın kütüphane hizmetlerine entegrasyonu, chatbot uygulamaları, kişiselleştirilmiş bilgi hizmetleri ve yapay zekanın akademik yayıncılıktaki kullanımı gibi konuları detaylı bir şekilde ele alarak yapay zeka destekli yeni hizmetler geliştirme konusunda kütüphane profesyonellerine ilham verdiği inancındayım. Etkinlik boyunca tanıştığım genç kütüphanecilerin heyecanını görmek ve onların bilgiye olan tutkularına tanıklık etmek, geleceğimizin ne kadar parlak olduğunu bir kez daha bana hatırlattı.

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu olarak yapılan çalışmaların anlatıldığı panelde, meslektaşlarımız için büyük bir farkındalık yaratıldığını ve gelecek yıllar için önemli bir perspektif sunulduğunu düşünüyorum. Panelde, ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu’nun amacı, üniversite kütüphanelerinde gerçekleştirilen anket çalışmaları, iki ayda bir yayınlanan bültenler, politika ve rehber dokümanları ile bilimsel çalışmalar gruplarının faaliyetleri aktarıldı. Ayrıca, etik ve güvenlik, ChatGPT gibi öne çıkan yapay zeka uygulamaları ve yapay zeka politikası gibi konular hakkında da bilgi verildi.

Derneğimizin veri yönetimi ve açık bilim, konsorsiyum çalışmaları, dönüştürücü anlaşmalar/paylaşım ekonomisi ile mesleki sorunlar ve geleceğe dair konulara gösterdiği hassasiyeti, üretken yapay zekanın üniversite kütüphanelerine entegrasyonu konusunda da sergilemiş olması, katılımcıların soru işaretlerini ve çekincelerini ortadan kaldırmıştır. Bunun yanında, kütüphane profesyonellerini bir araya getiren, bilgi alışverişi sağlayan ve sorunların rahatça tartışılabildiği bu platformun; kişisel ve mesleki ağlarımızı geliştirme, uluslararası bakış açısı kazandırma gibi konularda tüm katılımcılara önemli bir destek sağladığı kanaatindeyim.

Sonuç olarak, bu yıl konferansın yapay zeka ve bilgi erişimi gibi kritik konulara odaklanması, mesleğimizin geleceğine dair önemli bir vizyon sunmuştur. Özellikle yapay zeka, etik ve güvenlik, sürdürülebilirlik, veri gizliliği ve küresel bilgi paylaşımı gibi konuların önümüzdeki yıllarda daha da ön plana çıkmasını bekliyorum. ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı’nın bilimsel ve profesyonel açıdan oldukça tatmin edici ve verimli geçmiş olması nedeniyle, bu çabanın ve emeğin mimarı olan başta ANKOS Derneği Başkanı, değerli meslektaşım İsmail ÇETİNKAYA olmak üzere tüm yönetim kurulu üyelerine ve organizasyon ekibine tebriklerimi ve takdirlerimi sunmak istiyorum.

Gelecek ANKOSLink konferanslarında görüşmek üzere...

ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı Geniş Katılımla Büyük Bir Başarıya İmza Attı!

18-21 Kasım 2024, Antalya – ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı, "Üretken Yapay Zeka ve Akademik Kütüphaneler" temasıyla dünya çapında 520'nin üzerinde katılımcıyı bir araya getirdi

18-21 Kasım 2024 tarihlerinde, Antalya Belek Üniversitesi ev sahipliğinde Granada Luxury Belek Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı, geçen yıla oranla %13 büyüyerek bu yıl 30'a yakın ülkeden 520'nin üzerinde katılımcıyı, 250'ye yakın kurumu ve 80'e yakın farklı firmayı ağırladı. **"Üretken Yapay Zeka ve Akademik Kütüphaneler"** ana teması etrafında bilgi paylaşımı ve etkileşimli tartışmalarla dolu dört gün boyunca süren konferans, akademik kütüphanelerin dijital dönüşümü ve yapay zekanın bu süreçteki rolünü ele alarak katılımcılara değerli fırsatlar sundu.

Değerli Konuşmacılar ve Moderatörler

Konferansa, önemli isimler katkı sağladı. Galatasaray Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. A. Muhammed ULUDAĞ, Antalya Belek Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hülya ŞIMGA, YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN, ULAKBİM Müdürü M. Mirat SATOĞLU, DOAJ Yöneticisi Dr. Ramazan TURGUT, OA2020 & ESAC Girişimi Koordinatörü Colleen CAMPBELL, CODATA Genel Müdürü Dr. Simon HODSON, Gazi Üniversitesi Yapay Zeka Ar-Ge Merkezi Müdürü Prof. Dr. Şeref SAĞIROĞLU, MEF Üniversitesi Rektör Danışmanı Dr. Caroline FELL KURBAN, T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Uzmanı Dr. Metehan GÜZEL, ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu Üyeleri, CSIC Direktörü Agnes Ponsati OBIOLS, HEAL-Link Yönetim Kurulu Üyesi Maria NTAOUNTAKI ve University of Aveiro Kütüphanecisi Diana SILVA konferansa değerli konuşmalar ve sunumlarla katkı sağladılar.
ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı'nda oturumların yönetimine katkı sağlayan değerli moderatörler Ayça AYDEMİR MAZLUMOĞLU, Gültekin GÜRDAL, Nur UZUN, Dr. Sami ÇUHADAR ve Tuba AKBAYTÜRK ÇANAK, konferansın başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesine büyük katkı sağladılar.

İlk Gün: Çalıştay Programı, Stant ve Poster Sergi Alanı Açılışıyla Başladı

Konferans, İYTE Bilgisayar Mühendisliği Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tolga AYAV, İYTE Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Gültekin GÜRDAL ve Platomics Yazılım Mühendisi A. Şemsettin ÖZDEMİR'in ortaklaşa yürüttüğü İstem (Prompt) Mühendisliği ve İYTE Kütüphane Daire Başkanı Gültekin GÜRDAL, ODTÜ İstatistik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Burçak BAŞBUĞ ERKAN ve İYTE Öğretim Görevlisi & Veri Yöneticisi Begüm YAVUZ'un ortaklaşa yürüttüğü Araştırma Veri Yönetimi Çalıştayı ile başladı. Katılımcılar, bu çalıştaylarda yapay zekanın ve araştırma verisi yönetiminin geleceği üzerine derinlemesine bilgi edinme fırsatı buldu. Çalıştayın ardından, stant ve poster sergi alanlarının açılışları coşkulu bir şekilde yapıldı ve katılımcılar, sektördeki en yenilikçi gelişmeleri keşfetme fırsatı buldu.

ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı TRT Antalya Bölge Radyosu'nda Canlı Yayında Anlatıldı

Konferans devam ederken ANKOS Başkanı İsmail ÇETİNKAYA ve ANKOS Danışma Grubu Üyesi Dr. Sami ÇUHADAR, ANKOSLink 2024 Uluslararası Konferansı hakkında bilgi vermek amacıyla TRT Antalya Bölge Radyosu'nda canlı yayına katıldılar. Bu yayında, etkinliğin önemine, akademik kütüphaneler ve üretken yapay zeka arasındaki ilişkiye dair değerli bilgiler paylaşıldı. Katılımcılar ve dinleyiciler, konferansın içerdiği yenilikçi konular ve geleceğe dönük fırsatlar hakkında daha fazla bilgi edinme fırsatı buldular.

Teşekkür

ANKOSLink 2024'ün gerçekleşmesinde olağanüstü emek harcayan, hafta içi ve hafta sonu, mesai saati gözetmeksizin çalışan Stand & Sponsorluk, Kayıt & Konaklama ve Halkla İlişkiler Grubu Üyelerine, konferansın akademik içeriği için büyük çaba harcayan ANKOSLink 2024 Program Komitesine, ANKOS Yönetim Kuruluna ve ANKOS Gönüllülerine ve onların çalışmalarını destekleyen, teşvik eden kütüphane yöneticilerine ve konferansın gerçekleşmesine destek veren başta VIP sponsorumuz Elsevier firması olmak üzere; elmas sponsorlarımız Clarivate, Wiley, Researchsoftware ve Eazy Solutions; altın sponsorlarımız IEEE Xplore Digital Library, LibraryTürk, F. Delbanco, Oxford University Press, Sage, Cambridge University Press, JoVE, Royal Society of Chemistry, Springer Nature, ACS Publications, EBSCO Information Services, Statista, IET (The Institution of Engineering and Technology), IOP Publishing, CAS, Taylor and Francis, Online Bilgi, SOBIAD, Elsevier Health, Mildata Savunma Sanayii Ltd. Şti., Muteferriqa, LexiQmus, Akademisyen Online Veritabanı, Piri Keşif Aracı, American Physical Society, McGraw Hill, Wolters Kluwer, Hiperlink, Emerald Publishing, Transleyt, MDPI AG, Palme Yayınevi, Informascope, De Gruyter Brill, Mirakıl Veri İşleme, Accucoms, intihal.net, Step Dijital; gümüş sponsorlarımız Gemini Bilgi Teknolojileri A.Ş. ve Yordam Bilişim Teknoloji A.Ş.; oda kartı, yaka kartı ve bez çanta sponsorumuz Muteferriqa; gala sponsorumuz Turnitin; Wi-Fi sponsorumuz Clarivate; karton bardak sponsorumuz Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları'na; teknoloji sponsorumuz Birteknikel Bilişim Teknolojileri; Ulusal/Uluslararası Katılımcı Ulaşım ve Konaklama Sponsorlarımız Tümer Altaş Eğt. Bil. Yay. Dan. A.Ş., Legal Yayıncılık A.Ş., PoolText firmalarına; Konferansın başarılı bir şekilde yürütülmesi konusunda destek olan konaklama ve profesyonel sistemler organizasyon firması LİNAS Organizasyon'a, stant organizasyon firması Nova Tech Fuar ve değerli çalışanlarına teşekkürlerimizi sunarız.

Basın bülteninin tamamına erişmek için lütfen tıklayınız.

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu Çalışmaları ve Üniversite Kütüphaneleri Paneli

Moderatör:

Dr. Sami ÇUHADAR | Kütüphane ve E-Kaynaklar Direktörü, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Panelistler:

Çağatay GEZER | Öğretim Görevlisi, Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü
Alper MENEMENLİOĞLU | Uzman Kütüphaneci, Kadir Has Üniversitesi
Cansu AÇIKALIN | Kütüphaneci, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Müberra YILMAZ | Uzman Yardımcısı, TED Üniversitesi

ANKOS 2024 Konferansı kapsamında düzenlenen "**ANKOS Yapay Zeka Grubu Çalışmaları ve Üniversite Kütüphaneleri**" başlıklı panel oturumu, kütüphane hizmetleri ile yapay zeka teknolojilerinin entegrasyonu gibi güncel ve kritik bir konunun ele alındığı önemli bir etkinlik olarak kayda geçmiştir. Katılımcıların yoğun ilgisi ve oturum boyunca sürdürülen dinamik etkileşim, bu etkinliği konferansın öne çıkan anlarından biri haline getirmiştir.
Panel, farklı üniversitelerden gelen bilgi profesyonelleri ve akademisyenlerin geniş bir katılımıyla gerçekleşmiş ve fikir alışverişine olanak tanıyan samimi bir atmosferde ilerlemiştir. Katılımın yoğunluğu, panelin taşıdığı önemin altını çizerken, akademik çevrelerin konuya duyduğu ilgi ve farkındalığın yüksek olduğunu göstermiştir.

Yapay Zeka ve Üniversite Kütüphaneleri: Örnek Uygulamalar

Panel sırasında, yapay zeka teknolojilerinin üniversite kütüphanelerindeki mevcut ve potansiyel kullanım alanlarına dair çeşitli örnekler tartışılmıştır. Ele alınan uygulamalar arasında şunlar öne çıkmıştır:

- Otomatikleştirilmiş kataloglama sistemleri: Veri girişi ve düzenlemenin hızlandırılması,
- Kişiselleştirilmiş bilgi hizmetleri: Kullanıcıların ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş bilgi çözümleri,
- Metin madenciliği ve veri analitiği: Akademik içeriklerin analiz edilmesi ve bilgiye erişimin optimize edilmesi,
- Sohbet robotları: Kullanıcı destek hizmetlerinin geliştirilmesi.

ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu'nun Çalışmaları

Panelde ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu'nun faaliyetleri ve geleceğe dönük hedefleri de ayrıntılı bir şekilde aktarılmıştır. Grup tarafından bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmalar; akademik araştırma projeleri, uygulamalı eğitim etkinlikleri girişimlerini kapsamaktadır.

Grup ayrıca, yapay zekanın üniversite kütüphanelerinde etik kullanımına özel bir önem atfetmekte ve bu doğrultuda kapsamlı, rehber niteliğinde bir rapor hazırlamaktadır. Tamamlanmak üzere olan bu rapor, etik sorunlardan teknik çözümlere kadar geniş bir içerik sunarak bilgi profesyonellerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Katılımcı Görüşleri ve İleriye Dönük Çıkarımlar

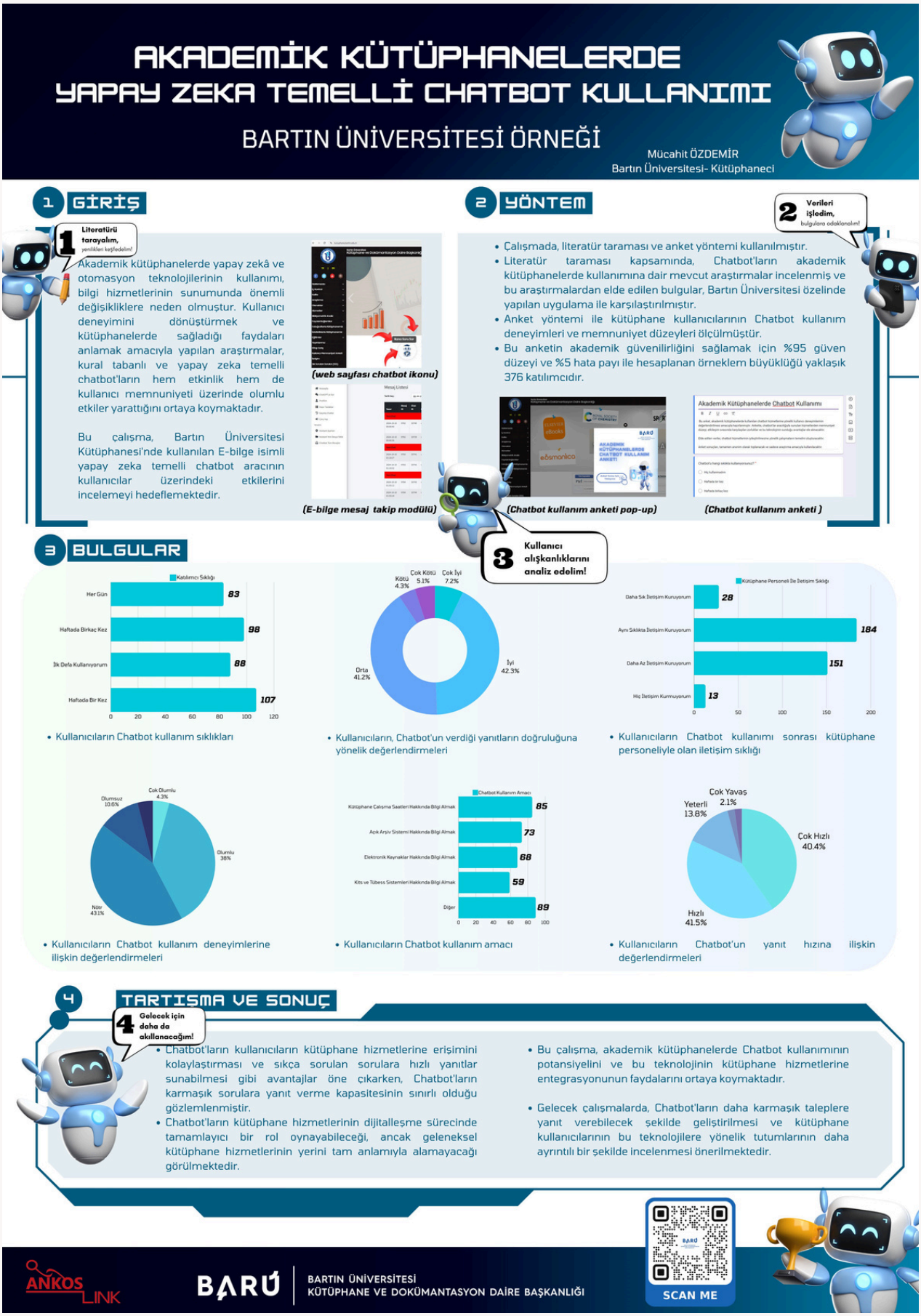
Panelin samimi ve etkileşimli bir atmosferde gerçekleşmesi, oturumun bir diğer önemli başarısı olarak değerlendirilmiştir. Katılımcılardan alınan geri bildirimler, ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubu'nun çalışmalarına yön verici nitelikte olmuştur.

Bu etkinlik, bilgi profesyonelleri arasındaki iş birliğini güçlendiren ve yapay zekanın kütüphane hizmetlerindeki rolüne dair farkındalığı artıran bir platform işlevi görmüştür. Katılımcıların yoğun ilgisi, üniversite kütüphanelerinde yapay zekanın sunduğu fırsatlara yönelik artan bir talebin ve akademik çevrelerdeki gelişim ihtiyacının altını çizmektedir.

ANKOSLink 2024 En İyi 3 Poster

1.Kazanan

Akademik Kütüphanelerde Yapay Zeka Temelli Chatbot Kullanımı: Bartın Üniversitesi Örneği
Mücahit ÖZDEMİR / Bartın Üniversitesi

2. Kazanan

Serenay BAYKARA- Neslihan ERDOĞAN - Gaye KOCATÜRK- Beyza YILDIRIM [1]

YAPAY ZEKA İLE AKADEMİK KÜTÜPHANE HİZMETLERİNDE DÖNÜŞÜM

MEF KÜTÜPHANE ÖRNEKLERİ

GİRİŞ

Son yıllarda gelişmiş yapay zeka teknolojilerinin yükselişi, eğitim ve araştırma dahil olmak üzere birçok alanda etki yaratmıştır (Rahman & Watanobe, 2023). Akademik kütüphanecilikte Yapay Zekanın (YZ) ortaya çıkışı, bilgi yönetimini ve kütüphanelerin hizmetlerini derinden etkileyecek bir değişimi kaçınılmaz kılmıştır (Cox & Tzoc, 2023). Buna bağlı olarak MEF Üniversitesi Kütüphanesi, yapay zekayı kütüphanecilik uygulamalarına entegre ederek hizmet kalitesini artırmayı ve süreçleri daha verimli hale getirmeyi hedeflemektedir. Bu çalışmada, yapay zekanın referans ve teknik hizmetlerdeki kullanım alanlarına dair çeşitli uygulama örnekleri sunulmuştur.

TEKNİK HİZMETLER

Veri analizinde, GPT-4'ün Advanced Data Analysis eklentisi kullanılarak gecikmiş materyallere ilişkin rapor üzerinde bir çalışma gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada, KOHA otomasyon sisteminden alınan .csv formatındaki rapor Excel formatına dönüştürülmüş ve yapay zeka ile düzenlenmiştir. GPT-4 ile kullanıcıların ödünç aldığı kitap sayıları analiz edilerek veriler grafiksel olarak sunulmuştur. Tüm bu süreçlerde kişisel verilerin platforma aktarılmaması ise önem arz etmektedir.

Sınıflama alanında yapay zekayı kullanmak için, istenilen sonuçları elde edebilmek amacıyla ilk olarak uygun bir "prompt" tasarlanmıştır. ChatGPT 3 - 4 için hazırlanan prompt'un Co-Pilot'ta etkili olmadığı saptanmıştır. Bu nedenle Co-Pilot için ayrı bir prompt tasarlanmıştır. ChatGPT-4 Türkçe ve yabancı kaynaklardan doğru sonuçlar sağlarken, ChatGPT-3 ve Co-Pilot'ta bu süreçler değişkenlik göstermiştir. Ayrıca ChatGPT eklentisi olan Advanced Data Analysis kullanılarak satın alma ve periyodik istatistiksel veriler test edilmiştir. Bu testler sonucunda çeşitli grafikler ve tablolar hazırlanmış ve %100 doğruluk oranı elde edilmiştir.

MEF Kütüphane sosyal medya hesapları için Co-pilot ve ChatGPT-4'ün tasarım eklentileri ile çalışılmıştır. Bu eklentilerden alınan tasarım çıktıları formal bütünlük bozulmadan, diğer tasarım uygulamaları ile MEF Kütüphane sosyal medya estetiğine göre düzenlenmiştir. Copilot Designer'ın verdiği tasarım çıktıları daha sınırlı bir noktada kalırken, ChatGPT Dall-E 'nin tasarımda sınırsız opsiyon sunduğu tespit edilmiştir.

REFERANS HİZMETLERİ

ChatGPT-4 ve Co-Pilot'a Hukuk ve Psikoloji Bölümü müfredat programı ile veritabanı içerik listesi ve elektronik kitap koleksiyonu listesi yüklenerek haftalara göre ders kaynakları hazırlanmıştır. Analiz işlevinden dolayı ChatGPT-4'te "Advanced Data Analysis" eklentisi kullanılmıştır. Müfredat kaynakları oluştururken Co-Pilot ile ChatGPT-4'ün aynı önerileri sunduğu görülmüştür.

SONUÇ

- ChatGPT-4 genel olarak değerlendirildiğinde ChatGPT-3 ve Co-Pilot'a göre daha sağlıklı sonuçlar elde etmektedir. Analiz süreçlerinde ChatGPT -4 kesin sonuçlar verdiği için daha faydalı olmaktadır. Bu sonuçlar ile yapay zeka destekli sınıflama yapılarak kütüphanelerde verimlilik artırılmıştır.
- GPT-4 Advanced Data Analysis eklentisi kullanılarak, gecikmiş materyaller raporundaki verilerin etkili bir şekilde analiz edilip görselleştirilebileceği gösterilmiştir. Bu süreç, kütüphane yönetiminin karar alma süreçlerine katkı sağlayacak önemli veriler sunmuş ve gelecekteki çalışmalarımız için yol gösterici olmuştur.
- MEF Kütüphane'nin sosyal medya hizmetlerinde yapay zeka araçlarının kullanımı, iş süreçlerinin hızlanması ve tasarımcıların yaratıcılığının artması gibi olumlu sonuçlar doğurmuştur. Ancak, bu araçların zaman zaman fütüristik tasarım sonuçları üretmesi, karşılaşılan olumsuz özelliklerden biri olarak belirlenmiştir
- Koleksiyon listelerinde ChatGPT-4 ve Copilot'un doğru eşleştirmeler yaptığı görülmüştür. Fakültelere yönelik ders kaynakları hazırlarken yapay zeka araçlarının kütüphane hizmetlerini geliştirdiği ve iş yükünü azaltabileceği görülmüştür. Fakülte kütüphaneciliği alanında bu durumun önemli bir gelişme olabileceği de düşünülmektedir. Ancak kütüphanecinin rehberliği ve kontrolüne duyulan ihtiyacın devam edeceğini söylemek mümkündür.
- Tüm bunlardan hareketle sonuç olarak MEF Kütüphane ilerleyen süreçlerde kütüphane hizmetlerinde yapay zeka desteğini almaya devam edecektir. Kütüphane web sitesine entegre edilen Chatbot'un sanal kütüphaneci olarak geliştirilmesi, sınıflama sisteminde yapay zekanın rolünün arttırılması, sosyal medya içeriklerinin geliştirilmesi, elektronik kaynaklar ve veri analizi konusunda yapay zeka ile çalışmalara devam edilecek, hizmetler çeşitlendirilecektir.

DAHA FAZLASI İÇİN

KAYNAKÇA

Lo, L. S. (2024). Transforming academic librarianship through AI reskilling: Insights from the GPT-4 exploration program. The Journal of Academic Librarianship, 50(3), 102883–102883. https://doi.org/10.1016/j.acalib.2024.102883

Rahman, M. M., & Watanobe, Y. (2023a). ChatGPT for Education and Research: Opportunities, Threats, and Strategies. Applied Sciences 2023, Vol. 13, Page 5783, 13(9), 5783. https://doi.org/10.3390/APP13095783

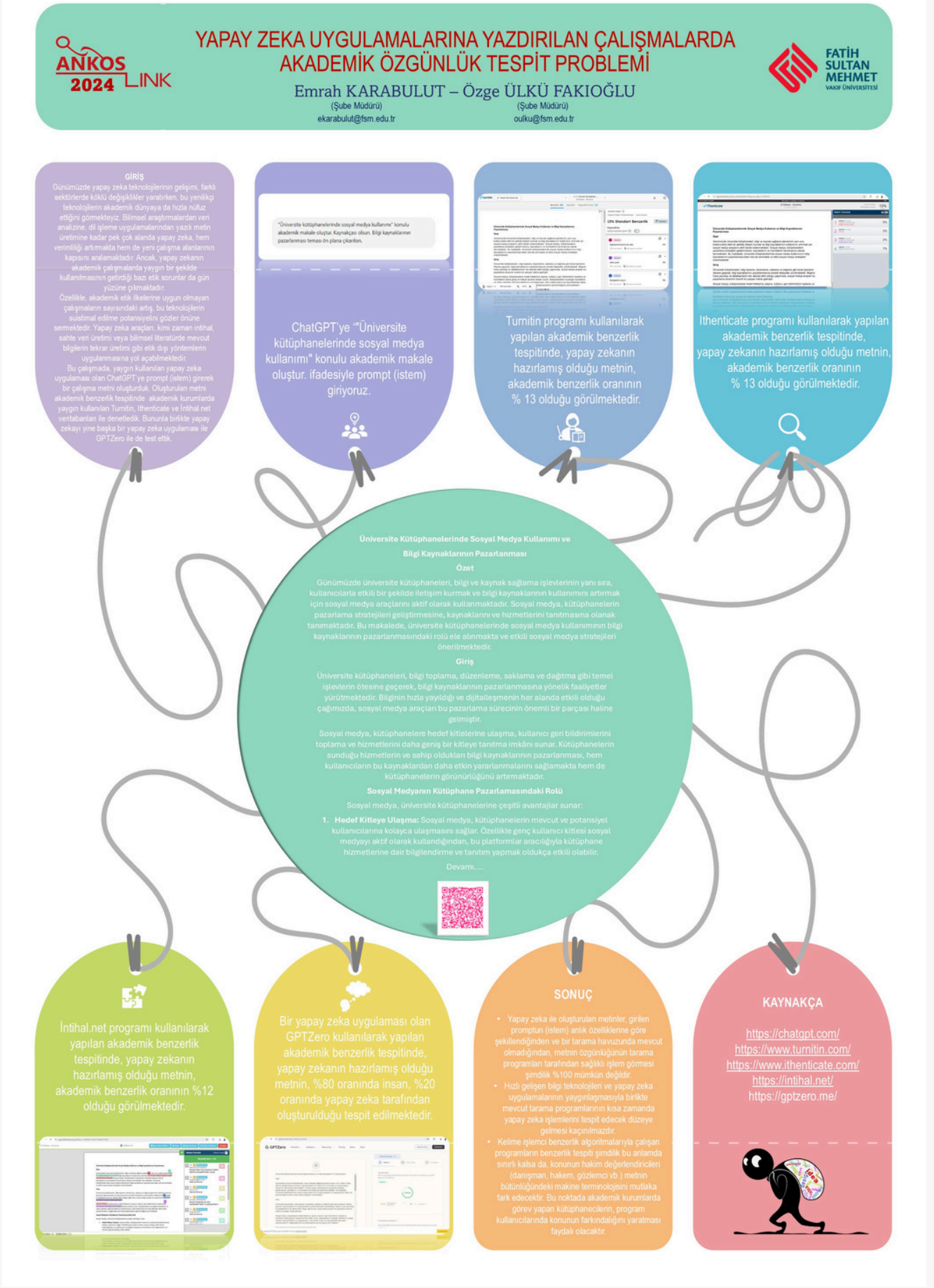
ANKOS LINK MEF

[1] Uzman Yardımcısı

Yapay Zeka ile Akademik Kütüphane Hizmetlerinde Dönüşüm: MEF Kütüphane Örnekler

Serenay BAYKARA, Neslihan ERDOĞAN, Gaye KOCATÜRK, Beyza YILDIRIM / MEF Üniversitesi

3. Kazanan

Yapay Zeka Uygulamalarına Yazdırılan Çalışmalarda Akademik Özgünlük Tespit Problemi
Emrah KARABULUT, Özge Ülkü FAKIOĞLU / Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Katılımcı Görüşleri

Aysel ŞENOĞLU, Atılım Üniversitesi

Türk kütüphaneciliğinin ulusal ve uluslararası düzeyde en prestijli konferansı kabul edebileceğimiz ANKOSLink bu yılda birleştirici ve yenilikler açısından bilgilendirici gücünü gösterdi. Verilen eğitimler, anlatılanlar, yapılan çalışmalar, tanıtılan platformlar, örnekler ve meslektaşlarımızla birebir deneyim paylaşımları ile dolu dolu bir programdı. 4 gün boyunca bilgiye ve deneyimlere yetişmeye çalıştık diyebilirim. Yapay zekanın çağımıza nasıl yön verdiğinin ve kütüphaneciler olarak nerede bulunduğumuzun ve bulunmamız gerektiğinin defalarca altı çizildi. Mesleki gelişimimiz için gerekli platformlar tanıtılarak, bu alanda öncü firmalarla iş birlikleri görüşüldü. Bu toplantıya ANKOS Yapay Zeka Araştırma Grubumuz ile katılmanın gururunu yaşadım. Yapılabilecekler konuşularak, izlenecek yol haritası oluşturuldu. Yolumuz açık olsun. Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Melahat KARSLI, Karadeniz Teknik Üniversitesi

ANKOSLink toplantıları her yıl olduğu gibi bu yıl da hem ulusal hem uluslararası seviyede farklı kurum ve alanlarda çalışan meslektaşlarımızı bir araya getirmiştir. Mesleki fikir alışverişlerin yüz yüze görüşülerek yapılması hepimiz için daha etkili olmuştur diye düşünüyorum. Farklı kurumlardaki hizmet uygulamalarından haberdar olmamızı ve aynı zamanda firma temsilcileriyle ürünleri hakkında ayrıntılı görüşmemizi sağlamıştır. ANKOSLink hepimiz için mesleki sosyalleşme ve bilgilendirme ortamını en iyi şekilde sağlamıştır. Günümüzde çok popüler olan yayap zekanın kütüphanecilik mesleğindeki etkileri bir çok oturumda dile getirildi. Yapay zeka konusunda kütüphanecilik hizmetlerin değişimi ve dönüşümü konusunda farklı oturumlar düzenlenmesi ANKOSLink'in gelişmeleri ne kadar yakından takip ettiğini göstermiştir. ANKOS teknolojik gelişmeleri sunmakla kalmayıp aynı zamanda Yapay Zeka Çalışma Grubu'nun düzenlemiş olduğu panel ile de bunun bir parçası olduğunu göstermiştir.
Tüm ANKOSLink 2024 ekibine bizi bu güzel ortamda bir araya getirdiği için çok teşekkür ediyorum.

Özlem ASLAN, Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Yapay Zeka Araştırma Grubu üyesi olarak ANKOSLink 2024 yılı konferansına katıldım. Kütüphaneciler, yöneticiler, firma ve yayınevlerinin bir araya gelmesini sağlayan uluslararası ANKOSLink'in bu yılki ana teması "Üretken Yapay Zeka ve Akademik Kütüphaneler" olmuştur. ANKOSLink konferansı öncesinde ilk gün katılımcılara özel 2 çalıştay düzenlenmiştir. İlk çalıştay, "İstem (Prompt) Mühendisliği" üzerine olmuştur. Çalıştayda, prompt yazılımı hakkında bilgi verilerek, yapay zeka araçlarından istediğimiz sonuçları alabilmek için sorularımızı doğru oluşturmamız gerektiği üzerinde duruldu. İkinci çalıştay konusu ise "Fair Planlaması: Araştırma Veri Yönetimi" ile, araştırma veri yönetiminin planı, içeriği ve önemi üzerine durularak uygulamalı örnekle çalıştay sona ermiştir. Konferans süresi boyunca yapılan sunum ve paneller, yapay zekanın hemen her disiplini yakından etkileyeceği üzerinde durulmuştur. Özellikle akademik kütüphanelerde verilen kütüphane hizmetlerinin değiştiğini ve değişeceğini, kütüphanecilerin ve kullanıcıların rollerini daha çok etkileyeceğini de göstermektedir. ANKOS bünyesinde kurulan ve kütüphanecilik alanında yapay zeka ile ilgili ilk çalışma grubunun (Yapay Zeka Araştırma Grubu) tanınması meslektaşlarımız ve katılımcılar için de bir farkındalık olmuştur. Son olarak diyebilirim ki, ANKOSLink gibi uluslararası mesleki konferansların var olması sahada çalışan tüm meslektaşlar için yenilenme ve motive kaynağı olarak geri dönmektedir. Emeği geçen tüm ekibe teşekkür ederim.

Özlem ARAZ, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Her sene, ANKOS, biz Ada kütüphanecileri için farklı anlamlar taşır. Telefonda tanıdığımız firma yetkilisi arkadaşlarla yüz yüze geliriz, yeni tanıştığımız ve eski dotlarımızla buluşuruz. Bu sırada ürünler ve hizmetlerle ilgili toplantıları takip eder, çalıştığımız kurum için pek çok fikir edinir, plan yapar ve Ada'ya döneriz. Bu sene benim için ayrı bir anlamı da vardı. Web üzerinden tanıştığım ve bir parçası olmakta gurur duyduğum Yapay Zeka Araştırma Grubu arkadaşlarımla yüz yüze de tanıştım. Özlem Hanım, Selma Hanım, Melahat Hanım ile yaptığımız akşam sohbetimiz, Çağatay Bey, Oya Hanım, Ece Hanım, Aysel Hanım'la yaptığımız çay sohbeti, Grup olarak yediğimiz öğle yemeğinin keyfi benim için paha biçilmez anılar oldu. Eğer anlatmam gerekirse grup olarak birbirimizi tamamlayan, enerjik ve yapıcı, birlikte çalışmaktan keyif alan insanlardık. ANKOS' ta bunun tadını çıkardım açıkçası. Özellikle grup adına sunum yapan arkadaşlarım; Cansu Hanım, Çağatay Bey, Müberra Hanım ve Sami Bey ne kadar yol aldığımızı tekrar hatırlatınca kendimle ve çalışma arkadaşlarımla gurur da duydum. Her ANKOS benim için önemli ama ANKOS24 benim için çok özel bir anı oldu.

Mehmet ERKEN, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu

ANKOSLink 2024'ü önceki yıllarda gerçekleşen toplantılardan farklı kılan, ANKOS altında yer alan gönüllü çalışma gruplarından birisinin üyesi olarak yer almamdı diyebilirim. Tema "Üretken Yapay Zeka ve Akademik Kütüphaneler", heyecan verici.. İlk gün gerçekleşen 2 çalıştayla yapay zekaya giriş yaptık, istem mühendisliği, araştırma verilerinin yönetimi üzerine kullanışlı bilgiler edindik. Açılış sunumları, firmaların tanıtımları, yerli ve yabancı katılımcıların yer aldığı paneller ile dolu dolu 4 gün geçirdik. Tedarikçi firmalarımızla siparişlerimizi konuştuk, yeni dönem alımlarına değindik. Bu ürün bizim kütüphanemizde de olmalı deyip notlarımızı aldık... Araştırma Grubumuz'un paneline ayrıca değinmek isterim. Az zamanda çok işler başardığımızı, ciddi bir iş yükünü grup arkadaşlarımızla sırtladığımızı ve daha yapacağımız işlere dair heyecanımızı panelde yer alan arkadaşlarımız bütün katılımcılara aktardılar. Bir grubun parçası olmanın, aynı dili konuşan meslektaşlarımla bir arada olmanın ve ortak bir şeyler üretmiş olmanın hazzını iliklerime kadar yaşadım. ANKOS YK Üyesi Ayça Hanım ve grup kolaylaştırıcımız Sami Bey nezdinde grup üyesi bütün arkadaşlarıma ayrı ayrı teşekkür ediyorum Bana bu duyguları yaşattığınız için.

*Kapak görseli "Kütüphanede kitaplardan oluşan, süslenmiş yılbaşı ağacı" promptuyla ChatGPT Plus kullanılarak oluşturulmuştur.